

Білоцерківський національний аграрний університет
Соціально-гуманітарний факультет

**РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У
НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ ВИМІРІ**

**Всеукраїнський круглий стіл, присвячений до міжнародного дня
боротьби з корупцією**

(Збірник наукових праць)

09 грудня 2022 року

(електронне видання)

м. Біла Церква – 2022

точки зору запобігання, оскільки сфера репресій зазвичай залишається за національним законодавцем [5]. Ступінь креативності цих урядів у боротьбі з корупцією залежить, перш за все, від їхніх компетенцій, що впливають з адміністративного та територіального устрою країни. Важливо також відданість субнаціональних органів влади реформам та їх громадська підтримка, чого можна досягти шляхом підвищення обізнаності громадян та співпраці з громадянським суспільством [6]. Завдяки своїй близькості до зацікавлених громад субнаціональні органи влади та організації громадянського суспільства мають ідеальні можливості для усвідомлення проблем, які вимагають втручання та партнерство між ними може посилити підзвітність, прозорість та участь громадян, тим самим запобігаючи корупційній поведінці.

Список використаних джерел:

1. Kovalchuk I., Melnyk O. Administrative and legal fundamentals of corruption prevention in the agricultural sphere of the state. *Modern Science*. 2021. № 4. P. 135-142.
2. Convention on the Protection of the European Communities' Financial Interest. *OJ C 316*, 27.11.1995, p. 49–57. eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A41995A1127%2803%29
3. Convention on the Fight against Corruption involving Officials of the European Communities or Officials of Member States of the European Union. *OJ C 195*, 25.6.1997, p. 2–11. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A41997A0625%2801%29>
4. Piotr Bąkowski, Sofija Voronova. Corruption in the European Union. Prevalence of corruption, and anti-corruption efforts in selected EU Member States. European Parliamentary Research Service. September 2017. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/608687/EPRS_STU\(2017\)608687_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/608687/EPRS_STU(2017)608687_EN.pdf)
5. Bosco, Bruno. Old and new factors affecting corruption in Europe: Evidence from panel data. *Economic Analysis and Policy*, 2016, 51: 66-85.
6. Melnyk Olesia. Theoretical aspect of an effective national anti-corruption policy formation: some ways of preventing and overcoming corruption in Ukraine. *Grundlagen der modernen wissenschaftlichen Forschung*. 10. September, 2021. Zürich, Schweiz. P.78-80.

УДК 342.95

Розумей Д.І., магістрантка

Науковий керівник - **Макарчук В.В.**, к.ю.н.

**РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У
НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ ВИМІРІ**

В тезах розглядається національний та міжнародний вимір реалізації державної антикорупційної політики. Виявлено закономірності, які сприяють розвитку корупції в державі. Доведено, що для забезпечення подальшого розвитку України, як європейської держави на світовому рівні, потрібно впроваджувати цілеспрямовані методи антикорупційної стратегії стосовно підвищення рівня суспільної свідомості, морально-етичних норм та політично-економічних показників нашої держави.

Ключові слова: корупція, антикорупційна політика, корупційні правопорушення, хабарництво, Національне агентство з питань запобігання корупції.

Протягом років існування незалежної України, в нашій державі було вжито багато заходів із запобігання корупції: укази, закони, нормативно-правові акти та програм, спрямованих на боротьбу з явищем корупції, а також впровадження механізмів, які б допомагали у запобіганні корупції. В наш час ми маємо чітко вибудовану структуру боротьби з хабарництвом на рівні законодавства.

Проте, на жаль, теперішні методи боротьби з явищем корупції не привели до очікуваних позитивних змін, тому на сьогодні це вимагає переоцінки та ініціювання сучасних досліджень державними органами, які мали б на меті написання рекомендацій щодо внесення покращень до чинного законодавства, допрацювання системи контролю злочинності та протидії продажності, втілення нових підходів та методик впливу на виявлені закономірності. Відповідно до досліджень, боротьба з корупцією є не тільки технології розробки найбільш ефективних методів запобігання корупції, а й спосіб її прогнозування.

На сьогодні стан корупції в Україні описується як явище в соціальній, економічній, у політичній та духовній сферах життя суспільства. На жаль, розвитку корупції сприяють політичні процеси на державному, регіональних та місцевому рівні. Непрозорість системи управління, процесів здійснення політики та ухвалення рішень. Зважаючи на це, корупція стає невід'ємною частиною системи державного устрою, і корупційні правопорушення навіть, стають сполучними між процесами здійснення політики та прийняттям рішень [4, с. 75].

Опрацьовуючи дані досліджень зарубіжних та вітчизняних експертів можемо виділити основні проблеми антикорупційної політики: непослідовність в організаційних процесах здійснення політики, недостатність заходів спрямованих проти монополій, факти лобювання інтересів певних привілейованих соціальних груп, обмежена участь народу в керуванні державними процесами, корупція в судовій сфері та усіх ланках управління. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що для успішної боротьби з корупцією необхідно започаткувати більше співпраці між

державним апаратом і народом, а також реформування системи суспільного устрою в цілому.

Поряд із політико-правовими факторами корупційної злочинності дещо подібними за своєю природою є організаційно-управлінські детермінанти корупції. Корумповані процеси в організаційній системі управління розглядаються як наслідок дії передумов злочинності: недоліки законодавчої системи, правова неосвіченість як суспільства в цілому, так і окремо взятого громадянина [6, с. 130]. Так, до факторів, які сприяють розвитку корупційних порушень Л. С. Анохіна [2, с. 73-76] відносить неправильний підхід до відбору кадрів, недотримання стандартів якості контрольної і ревізійної діяльності, нехтування високими вимогами до правових норм службової діяльності підлеглих.

Варто додати, що розвитку хабарництва в українському середовищі сприяли розвал виробничого сектору економіки, переважання процесів спекуляцій на ринку, активне процвітання «чорної економіки», панування криміналітету в багатьох сферах життя суспільства, лобіювання інтересів даного прошарку на різних ступенів управління економікою. Це є наслідком скрутного становища державних посадовців, які не можуть забезпечувати свої сім'ї на достатньому рівні за державне грошове утримання. Система роботи правоохоронних органів також має недоліки, які заважають ефективній боротьбі з корумпованими правопорушеннями, - кримінальні та адміністративні засоби протидії виконуються не на повну силу, а їх робота часто має на меті виявлення дрібних правопорушень, в той час, як масштабні акти продажності залишаються поза увагою. Також велика кількість кримінальних проваджень закривається відповідно до реабілітуючих обставин. Низька ефективність. По викриттю організованих форм злочинності, прийняття пропозиції хабаря службовими особами, низька якість ведення досудового слідства. Значно підвищила б ефективність антикорупційної протидії більша концентрація на оперативній розшуковій діяльності СБУ, органів Національної поліції [7].

Антикорупційною стратегією називається документ, завдяки якому забезпечується спільна робота всіх органів влади з метою подолання корупції. На законодавчому рівні розробка, втілення та організація роботи з Антикорупційною стратегією є зобов'язанням і відповідальністю НАЗК (Національного агентства з питань запобігання корупції). Єдина стратегія з протидії корупції необхідна для злагодженої роботи всіх органів влади з однією метою, з урахуванням особливостей роботи кожної гілки для найбільш успішного результату [5].

За відсутності стратегії органи управління державою будуть працювати не в одному темпі та порядку: втілення заходів із боротьби з корупцією будуть неефективними, точковими або локальними, що своєю чергою не принесе бажаного впливу на суспільство та економіку країни.

Україна підписала Конвенцію ООН проти корупції, в якій зазначено що для ефективної боротьби необхідна чітко організована та контрольована робота всіх органів влади. Завдяки успішній реалізації стратегії, вдається досягати нижчого рівня корупції в низці країн Європи та світу, серед них – Сінгапур, Румунія, Великобританія та інші [3].

Крім зниження рівня корупції, такий підхід до спільної роботи різних гілок влади дає також позитивну динаміку в цілому у соціально-економічному розвитку України та зростанню рівня довіри громадян до влади, що в комплексі призведе до підвищення рейтингу нашої держави на міжнародній арені [1].

Зрештою, ми можемо виявити закономірності, які сприяють розвитку корупції в державі. Це, зокрема, недостатній контроль діяльності службових осіб, низький рівень оплати праці, який спричиняє незадоволення власним становищем та кар'єрними перспективами. Також неналагоджена система підбору кадрів, брак професійних навичок та поінформованості держслужбовців, низький рівень соціального забезпечення. Негативний вплив на якісні характеристики працівників мали прорахунки правоохоронних органів в процесі реорганізації системи, скорочення штату, зміни кадрів. Це призвело до невідповідності рівня співробітників нормам професійної кваліфікації та морально-психологічним вимогам. Недосконалість системи правового виховання та інформованості, недоліки законодавства та інше – є умовами розвитку корумпованого суспільства. Це слід враховувати при організації заходів профілактики та протидії корупції.

Отже, для забезпечення подальшого розвитку України, як європейської держави на світовому рівні, потрібно впроваджувати цілеспрямовані методи антикорупційної стратегії стосовно підвищення рівня суспільної свідомості, морально-етичних норм та політично-економічних показників нашої держави.

Список використаних джерел:

1. Аналіз виконання результатів антикорупційної стратегії на 2014-2017 роки URL: http://www.fssu.gov.ua/fse/control/pol/uk/publish/printable_article/104457;jsessionid=0892C55995CD50A45A8353DBCE2A5D7A (дата звернення: 05.12.2022).
2. Анохіна Л. С. Кримінологічні питання дослідження: детермінант хабарництва. *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського*. 2007. Т. 20 (59). № 1. С. 73-76.
3. Антикорупційна стратегія. *Національне агентство з питань запобігання корупції*. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/antycoruptsijna-strategiya/> (дата звернення: 05.12.2022).
4. Дрьомов С. В. Корупція в Україні : причини поширення та механізми протидії : монографія Київ : ДП НВЦ «Пріоритети», 2010. 88 с.

5. Засади державної антикорупційної політики в Україні на 2020-2024 рр. *Національне агентство з питань запобігання корупції*. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2020/09/Antykoruptsijna-strategiya-na-2020-2024-roky-za-rezultatamy-publichnyhobgovoren-08.09.2020.pdf> (дата звернення: 05.12.2022).
6. Шевченко О. В. Причини та умови корупційної злочинності. *Вісник Вищої ради юстиції*. 2011. № 3 (7). С. 129-133.
7. Шемякін О. В. Протидія і запобігання корупційним злочинам у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2013. 242 с.

УДК 343.9

Малишко І.В. старший викладач
кафедра публічно – правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет

ДИТЯЧА БЕЗПРИТУЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ВТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ У ЗЛОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Ключові слова: дитяча безпритульність, дитяча бездоглядність, дитяча злочинність, профілактика.

Дитячу безпритульність і бездоглядність політологи, соціологи і правознавці нашого часу відносять до соціальних хвороб, характерним для будь-якого цивілізованої держави, в тому числі й України, безпосередньо пов'язаних з політичним, економічним розвитком країни, функціонуванням її правової системи. Тому виконання умов Конвенції про права дитини та Всесвітньої декларації вимагає цілеспрямованих дій української держави щодо створення сприятливих умов для розвитку дітей. Відповідно до Закону України "Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей" від 02.06.2005 безпритульними є діти, які були вимушені залишити або самі залишили сім'ю чи дитячі заклади, де вони виховувались, і не мають певного місця проживання [1].

Головний акцент у питанні безпритульності слід зробити на причинах несприятливого становища підростаючого покоління в суспільстві, неправомірної поведінки дітей та молоді. Особливу увагу потрібно звернути на безпритульність дітей як фактору злочинності.

Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність (ст. 304 КК України) – злочин, який характеризується специфічним характером та вельми високим ступенем суспільної небезпечності. Справа в тому, що кримінальний досвід, який здобувається особою у неповнолітньому віці, виявляється не тільки і не стільки самодостатнім соціально-правовим феноменом, об'єктом юридичного аналізу, скільки чинником особистісної деформації криміногенного значення.

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ ВИМІРІ Розумей Д.І.	C.68
ДИТЯЧА БЕЗПРИТУЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ВТЯГНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ У ЗЛОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ Малишко І.В.	C.72
ІСТОРИЧНЕ ТА ЮРИДИЧНЕ РОЗУМІННЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ Росавицький О.О.	C.73
ПОЛІТИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ Терещук М.М.	C.76
ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я Ломакіна І.Ю.	C.78
МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ Сергєєв О.А.	C.79